

ת"פ 36451/07/17 - מדינת ישראל נגד י ש

בית משפט השלום באשקלון

ת"פ 36451-07-17 מדינת ישראל נ' ש
תיק חיצוני:

בפני	כבוד השופטת טל לחיאני שהם
מאשימה	מדינת ישראל ע"י ב"כ ענבל אביב, עו"ד
נגד	
נאשם	י ש ע"י ב"כ דגה יוסי, עו"ד

החלטה

1. בפני בקשת ב"כ הנאשם להורות על הפסקת ההליכים כנגד הנאשם, וזאת לאור ליקוי בכושרו השכלי ובהתאם לסעיף 170 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב - 1982 (להלן: "החסד"פ"). כמו כן, עותר ב"כ הנאשם כי לאור המלצת ועדת האבחון, דרכי הטיפול אשר יקבעו בעניינו של הנאשם יהיו כי ישהה בביתו בליווי צמוד של עובד זר.

ב"כ הנאשם הפנה לכך שוועדת האבחון היא הגורם המוסמך לקבוע את דרכי הטיפול במקרים מסוג זה, לכך שהמלצת הוועדה נשענה על מצבו של הנאשם ולאחר קבלת תסקיר אשר ענה על כלל הסוגיות אשר עלו, ולהיערכות המשמעותית שעשתה משפחת הנאשם לצורך חזרתו לביתו תוך הסדרת הבאתו של מטפל סיעודי צמוד.

2. כבר במועד הדיון אשר התקיים ביום 25/12/17 הסכימה ב"כ המאשימה להפסקת ההליכים כנגד הנאשם לאור חוות הדעת אשר העידו על היעדר כשירות לעמוד לדין לאור מצבו הדמנטי. עם זאת, ב"כ המאשימה עותרת כי דרך הטיפול אשר תיקבע בעניינו של הנאשם תהיה השמה במסגרת חוץ ביתית אשר תמצא מתאימה לצרכיו.

ב"כ המאשימה מנמקת עתירתה בעמדה האמביוולנטית אשר הביע הנאשם במועד הוועדה האחרונה ביחס לשאלת חזרתו לביתו, וכן בדאגה שהביעה המתלוננת מחזרתו לבית, כמפורט בחוות הדעת העדכנית.

רקע

3. כנגד הנאשם הוגש כתב אישום בגין ביצוע עבירת תקיפה הגורמת חבלה של ממש - בן זוג, עבירה לפי

עמוד 1

סעיף 382(ג) לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן: "**חוק העונשין**"), וזאת בגין מעשים אשר בוצעו לכאורה ביום 16/07/17 כנגד אשתו של הנאשם, הגברת י.ש.

4. ביום קרות האירוע המתואר, נבדק הנאשם על ידי סגן הפסיכיאטר המחוזי ומחוות הדעת הפסיכיאטרית עלה כי נמצא בתהליך מוקדם של דמנציה, והומלץ להפנותו לוועדת אבחון על פי חוק הסעד על מנת לקבוע את כשירותו לעמוד לדין ואת אחריותו הפלילית.

5. ביום 09/08/17 עבר הנאשם אבחון ממנו עלה כי תפקודו אינו בתחום המוגבלות השכלית התפתחותית, אך כי קיימת ירידה משמעותית בתפקודו ההסתגלותי, המנטלי והקוגניטיבי.

6. ביום 15/08/17 התקיימה וועדת האבחון הראשונה בעניינו של הנאשם, בה נקבע כי הנאשם מבחין בין טוב לרע ובין מותר לאסור, מודע למשמעות מעשיו ולתוצאותיהם, ומכיר את הליכי בית המשפט, ועל כן יכול לעמוד לדין מבחינת כושרו השכלי.

7. על אף האמור, ביום 05/09/17 נבדק הנאשם, באופן פרטי, על ידי הפסיכוגריאטרית ד"ר מדלן פלדשטיין, אשר מחוות דעתה עלה כי לנאשם מחלה מתקדמת, קיהיון מסוג דמנציה, שמתאפיינת בחוסר התמצאות, חוסר תובנה, חוסר שיפוט ובחן מציאות לקוי. לדעת הפסיכוגריאטרית, הנאשם לא מבין את הסמכויות, למה עצרו אותו, מה המעשה שביצע ומה ההשלכות של התנהגותו. הנאשם אינו משתף פעולה עם עורך דינו, לא מבין את שאלות בית המשפט, אינו מכיר לא מבין ולא יודע להבדיל בין ההליכים המשפטיים, ואינו מסוגל מבחינה קוגניטיבית - מנטלית לשתף פעולה עם עורך דינו. עוד עלה כי הנאשם אינו יכול להביע את דעתו בצלילות, וכי אינו כשיר לעמוד לדין.

8. לאחר שנערך דיון נוסף בעניינו של הנאשם ביום 06/11/17, ולאחר שבית המשפט עיין בחוות הדעת השונות ומצא כי מחוות הדעת הראשונית של וועדת האבחון נעדר רופא מומחה, הורה בית המשפט על קיום וועדת אבחון נוספת בעניינו של הנאשם, אשר התקיימה ביום 30/11/17.

9. בוועדה נקבע כי הנאשם מתפקד ברמה שאינה מוגבלות שכלית התפתחותית, אך כי קיימת ירידה משמעותית בתפקודו ההסתגלותי, המנטלי והקוגניטיבי, יתכן על רקע דמנציה, וכי אינו אחראי למעשיו, אינו מבין את ההליך הפלילי והדמויות הפועלות בו, לא יודע במה הוא מואשם ואינו מסוגל לסייע לעורך דינו בהגנה עליו, ולפיכך אינו כשיר לעמוד לדין.

10. בהתאם להחלטת כב' השופטת חולתא, הופנה הנאשם בשלישית לוועדת אבחון על מנת שיקבעו דרכי טיפול בעניינו, וזו התקיימה ביום 21/12/17. ביחס לדרכי הטיפול נקבע כי הנאשם זקוק לדיוור חוץ ביתי במסגרת המתאימה למצבו ולצרכיו, להמשך מעקב פסיכו-גריאטרי וטיפול בשל תהליך דמנטי, וכן זקוקה המשפחה לליווי עו"ס הקהילה המטפלת בקשישים.

11. בהסכמת הצדדים, ולאחר קיומו של דיון נוסף לפניי בעניינו של הנאשם ביום 05/02/18, בו אף עלה כי שירות המבחן התרשם שלאור מצבו של הנאשם והתגייסות בני המשפחה יתכן וטיפול בתוך הבית יהיה טיפול מתאים יותר, הופנה הנאשם לוועדה נוספת. הוועדה התבקשה לבחון האם ניתן להסתפק בדרכי טיפול בתוך ביתו של הנאשם, על אף העובדה שבבית גרה אף המתלוננת, וזאת לאור בקשת הנאשם ומשפחתו ובליווי והשגחה צמודים של עובד זר.

12. בוועדה הנוספת שהתקיימה ביום 15/02/18 דווח כי הנאשם נמצא במעקב בבריאות הנפש בבאר יעקב, ומאז החל בטיפול תרופתי חל שיפור במצב רוחו. ילדיו של הנאשם ציינו כי החלו בתהליך של הבאת עובד זר, מוכנים להתקין מצלמות בבית ההורים ולפקח מקרוב על שנעשה.

מאחר ולא הוצגה בוועדה עמדת המתלוננת, לא הוצג תיאור תנאי המגורים והאם ניתן לאפשר לבת זוגו מוגנות מרבית בתוך ביתה, הוחלט שלא לקבל החלטה בעניינו עד שיוגש דו"ח סוציאלי המפרט את האמור, וכן דו"ח פסיכיאטרי עדכני אודות מצבו של הנאשם.

13. מחוות הדעת העדכנית מיום 22/05/18, אשר הוגשה מטעם ועדת האבחון, עולה כי בחוות הדעת הפסיכיאטרית מיום 01/05/18 דווח על שיפור חלקי במצבו של הנאשם, לא עלתה עדות למצב פסיכופיזי פעיל ולא נצפתה מסוכנות מידית לעצמו או לסביבתו. כמו כן, מהתסקיר המשלים אשר הוגש עלה כי בביקור שנערך בבית הנאשם והמתלוננת עלה רושם כי המתלוננת דואגת למצבו ובריאותו של הנאשם, אך גם מודעת לכך שבשל מצבו עלול להתפרץ כלפיה בשנית. המתלוננת הביעה אמביוולנטיות לגבי חזרת הנאשם לבית והתנתה את חזרתו בנוכחות קבועה של מטפל זר או בן משפחה. עוד עלה כי ביתו של הנאשם ערוך לקליטתו של עובד זר, ילדיו של הנאשם מעורבים בטיפול בו, ערים למצבו ולצורך בהשגחה קבועה עליו ומוכנים להיערך לכך.

במהלך הוועדה אשר התקיימה ביום 17/05/18 יצר הנאשם קשר עין, שיתף פעולה כמיטב יכולתו, והיה ערני וקשוב יותר. הנאשם טען במועד זה כי לא רוצה לחזור לגור בביתו אלא לגור במוסד מאחר וחושש שיעשה שוב בעיות, וגם כשהוצגה בפניו אופציית שילוב העובד הזר, אמר שרוצה לעבור למוסד מאחר וחושש מבית המשפט ומהעונש שיקבל.

14. לאור כל המפורט ובהמשך לכך, קבעו חברי הוועדה כי אין מניעה שהנאשם יחזור לגור בביתו בליווי צמוד של עובד זר/בן משפחה. עם זאת, לאור העמדה האמביוולנטית שהביע הנאשם בוועדה, מומלץ לערוך בדיקה מעמיקה לבירור רצונו האמיתי.

לסיכום, הוועדה המליצה כי דרכי הטיפול אשר יקבעו יהיו כדלקמן:

א. מגורים בבית בליווי עובד זר.

ב. סיוע של עו"ס המשפחה לנאשם ומשפחתו.

עמוד 3

ג. המשך מעקב פסיכו-גריאטרי בשל תהליך דמנטי.

דין ומסקנות

15. סעיף 170 לחסד"פ קובע כי: "קבע בית המשפט, ... לפי סעיף 19ב(1) לחוק הסעד (טיפול באנשים עם מוגבלות שכלית-תפתחותית), תשכ"ט-1969 (להלן: "החוק"), שנאשם אינו מסוגל לעמוד לדין, יפסיק את ההליכים נגדו..."

16. סעיף 19ב לחוק קובע כי: "הועמד אדם לדין פלילי ובית המשפט מצא, אם על פי ראיות שהובאו לפניו מטעם אחד מבעלי הדין ואם על פי ראיות שהובאו לפניו ביזמתו שלו, אחת מאלה:

(1) שהנאשם אינו מסוגל לעמוד לדין מחמת ליקוי בכשרו השכלי;

(2) שהנאשם עשה את מעשה העבירה שהואשם בו, אך מחמת ליקוי בכשרו השכלי בשעת מעשה אין הוא בר עונשין, יצווה בית המשפט שהנאשם יובא לפני ועדת האבחון כדי שתחליט על דרכי הטיפול בו, ויחולו הוראות חוק זה בשינויים המחויבים".

17. כמו כן, סעיף 7(א) לחוק קובע כי: "מצאה ועדת אבחון כי אדם שענינו הובא בפניה הוא אדם עם מוגבלות שכלית-תפתחותית, תחליט לאחר שנתנה לו ולאחראי עליו הזדמנות נאותה להשמיע את דבריהם, על דרכי הטיפול בו".

18. עיון בסעיפי חוק אלה מעלה כי על בית המשפט לקבוע האם הנאשם העומד לפניו אינו מסוגל לעמוד לדין מחמת ליקוי בכשרו השכלי, בהתאם לראיות אשר הובאו לפניו, וכי אם כך המצב, להפסיק את ההליכים כנגדו ולהפנותו לוועדת אבחון אשר תקבע מהי דרך הטיפול המתאימה לו.

19. אין מחלוקת בין הצדדים כי מצבו של הנאשם, כפי שעולה מחוות הדעת, אינו מאפשר כיום עמידתו לדין.

המחלוקת בין הצדדים נסובה כאמור סביב שאלת דרכי הטיפול בו.

משכך, ומששוכנעתי מהמפורט כי במצבו הנוכחי של הנאשם הוא אינו מסוגל לעמוד לדין מחמת ליקוי בכשרו השכלי, אני מורה על הפסקת ההליכים כנגד הנאשם.

20. לעניין דרך הטיפול בנאשם, מחוות הדעת אשר מונחות לפניי, כמפורט לעיל, עולה כי בהתאם להוראות החוק הופנה הנאשם לוועדת האבחון, אשר לה הסמכות לקבוע דרכי הטיפול בעניינו של הנאשם, וכי המלצתה העדכנית של הוועדה, לאחר בחינה מקיפה של מצבו של הנאשם, בחינת תנאי המגורים, עמדת המתלוננת ואפשרות ההגנה עליה, היא כי ישוב להתגורר בביתו, בליווי עובד זר, ימשיך במעקב פסיכו-

גריאטרי, וכן כי יינתן סיוע של עו"ס משפחה לנאשם ומשפחתו.

המלצה זו התקבלה כאמור לאחר מספר ועדות שהתקיימו בעניינו של הנאשם, כשחברי הוועדה היו מודעים ליתרונות ולחסרונות של דרך טיפול זו.

21. לאור האמור, ומשמצאתי כי הגורמים הרלוונטיים, בין אם חברי הוועדה ובין אם שירות המבחן, ערכו את כלל הבירורים הנדרשים ושקלו את כלל השיקולים אשר יש לקחת בחשבון בעניינו של הנאשם, שוכנעתי שיש לאמץ קביעת הוועדה כי יש להורות שהנאשם ישוב להתגורר בביתו, בליווי עובד זר ובפיקוח צמוד במהלך כל שעות היום, ובתנאים הנוספים אשר קבעה הוועדה, ומשכך, אני מורה כאמור.

מזכירות תמציא ההחלטה לב"כ הצדדים.

זכות ערעור כחוק.

ניתנה היום, כ"ד סיוון תשע"ח, 07 יוני 2018, בהעדר הצדדים.